

บทที่ 2

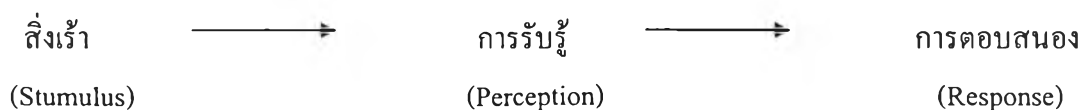
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดการรับรู้ปัญหาเกี่ยวกับการเล่นพนัน

การรับรู้เกี่ยวกับปัญหาการเล่นพนันเป็นผลเนื่องมาจากกระบวนการรับรู้ ซึ่งการเกิดการรับรู้ในแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกัน การรับรู้เป็นการแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจต่อสิ่งเร้าที่ผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัส มีผลทำให้บุคคลมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่มากระตุ้น การรับรู้ที่ถูกต้องจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ คือเมื่อบุคคลเกิดการรับรู้แล้วย่อมจะเกิดความรู้สึกมีอารมณ์ต่อมาพัฒนาเป็นเจตคติ และเกิดพฤติกรรมตามมาในที่สุด(14) สอดคล้องกับกรรมกาสุวรรณโคตร (15) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมของบุคคลว่าบุคคลจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับมาอย่างไรขึ้นอยู่กับผลการทำงานของกระบวนการรับรู้ การรับรู้ทำให้บุคคลตระหนักถึงตนเอง บุคคลอื่น สิ่งของและเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมแห่งความเป็นจริง การรับรู้มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมออกมาในแต่ละบุคคลจะมีการรับรู้ต่อสิ่งเร้าในสถานการณ์ เป้าหมาย สถานภาพ บทบาทของตนเองในครอบครัว บุคคลจะกระทำหรือมีพฤติกรรมตอบสนองในทิศทางใดขึ้นกับบุคคลจะรับรู้พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องโดยเมื่อบุคคลเกิดการรับรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดถูกต้องเหมาะสม บุคคลนั้นจะสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง สอดคล้องและสมเหตุสมผลซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ในทางตรงข้ามหากบุคคลเกิดการรับรู้ที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงก็ จะมีการแสดงพฤติกรรมในตามที่ตนเองรับรู้ กล่าวคือกระทำผิด ๆ หรือไม่เหมาะสมได้(16) ใช้ประสบการณ์และความรู้เดิมช่วยแปลความหมายของสิ่งเร้าแล้วสะสมเป็นประสบการณ์ใหม่ที่พร้อมจะตอบสนองและมีผลต่อการแสดงออกถึงพฤติกรรมของบุคคลด้วย(17) การรับรู้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ถ้าไม่มีการรับรู้การเรียนรู้จะไม่เกิดขึ้น การรับรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดของบุคคลมีความสำคัญต่อเจตคติ อารมณ์และแนวโน้มของพฤติกรรม เมื่อรับรู้แล้วย่อมเกิดความรู้สึกและมีอารมณ์พัฒนาเป็นเจตคติ และจะแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมโดยมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องและอาจมีความแตกต่างโดยขึ้นอยู่กับค่านิยม ประสบการณ์เดิมของบุคคล

กระบวนการรับรู้มีขั้นตอนดังนี้

ซึ่งจากการรับรู้ของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน ทำให้ให้แต่ละบุคคลเกิดการตอบสนองต่อการเล่นการพนันที่ไม่เหมือนกัน อาจเล่นการพนันชนิดเดียวกัน หรือเล่นการพนันต่างชนิดกันก็ได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อรุณ เขาวนาศัย(18) ได้ระบุว่า การเล่นพนันของคนไทยฝังอยู่กับจิตใจของคนไทยมาแต่โบราณแล้ว คนทั่วไปชอบเล่นการพนันด้วยจุดประสงค์ต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด สนุกสนาน เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่อยากได้เงินเป็นการเสี่ยงโชค ซึ่งทำลายความสามารถของผู้เล่น ในทางจิตวิทยาเชื่อว่าการพนันเป็นเรื่องราวที่คนเราทุกคนชอบโดยเริ่มจากความตึงเครียดให้หายอย่างเฉียบ เพราะรู้สึกภูมิใจและดีใจเมื่อมีการเสียไปก็ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา มิได้ก็มีเสีย ส่วนนักพนันนั้นแบ่งออกได้เป็น 3 พวก คือ พวกแรกเป็นพวกที่เล่นระหว่างเพื่อนฝูงเวลาว่างงานสังคม พวกนี้จะเล่นเพื่อความสนุกสนานมิได้มุ่งหวังเอาทรัพย์สิน พวกที่สองเป็นพวกที่เล่นการพนันเป็นอาชีพเลี้ยงตัวเองและครอบครัว ส่วนมากมักจะเป็นเจ้าของบ่อนหรือเจ้ามือ พวกที่สามเป็นพวกที่ติดการพนันชนิดถอนตัวไม่ขึ้น ฝังใจกับการพนัน พวกนี้มีจิตใจไม่ปกติ ต้องการที่จะเล่นถึงระดับที่ขาดขวางแล้วเป็นอันตรายต่อชีวิตส่วนตัว ครอบครัว และอาชีพที่มีอยู่

อัจฉรา พงศ์ศิริ พ.บ.(19) ศึกษาเรื่องความชุกในโรคติดพนันในบุคลากรของโรงพยาบาลนครปฐม ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นโครงการนำร่องเพื่อหาความชุกของโรคนี้ พบว่าบุคลากรของโรงพยาบาลนครปฐมมีผู้ติดการพนันคิดเป็นร้อยละ 7.50 (ชายร้อยละ 22.70 หญิงร้อยละ 5.80) ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดการพนัน 3 ลำดับแรกคือ การติดสารเสพติด ระดับการศึกษาที่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย และเพศชาย การพนันที่เล่นมักเป็นหวย ลีตเตอร์ และไพ่

C-K. CHEN และคณะ(20) ศึกษาลักษณะก่อนเป็นโรคและอัตราการป่วยของผู้ติดยาบ้าที่มีอาการทางจิตและไม่มีอาการทางจิต จากการศึกษาผู้ติดยาบ้าที่มีอาการทางจิตจำนวน 170 ราย พบว่าเป็นโรคติดการพนันจำนวน 21 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 12.4 และผู้ติดยาบ้าที่ไม่มีอาการทางจิตจำนวน 261 ราย พบว่าเป็นโรคติดการพนันจำนวน 11 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 4.2

Potenza MN และคณะ(21) ศึกษาเรื่อง ลักษณะเฉพาะของปัญหาการสูบบุหรี่ของนักการพนันที่เรียกว่าสายด่วนการพนัน พบว่า นักการพนันจะสูบบุหรี่มากกว่าคนปกติ มีรายงานว่านักการพนันมีอัตราการสูบบุหรี่ค่อนข้างสูง มักพบปัญหาซึมเศร้าและฆ่าตัวตาย ปัญหาหลงงมงายคือ

การพักผ่อนไม่เพียงพอ ปัญหาการใช้ยาและการดื่มแอลกอฮอล์ การบำบัดสุขภาพจิต ปัญหาการเล่นพนันชนิดเครื่องโยกสล็อตกาสิโน ปัญหาเหล่านี้มีความสัมพันธ์กัน พบสัดส่วนที่สูงมากของการสูบบุหรี่มีผลต่อปัญหาทำให้เกิดการพนัน

Slutske WE และคณะ(22) ศึกษาเรื่องพันธุกรรมที่เปราะบางร่วมกันของโรคติดการพนันและการดื่มแอลกอฮอล์ในผู้ชาย โดยศึกษาในฝาแฝด ใช้การสัมภาษณ์ด้านสุขภาพจิตทางโทรศัพท์ ผลการทดสอบของโรคติดการพนันที่มีความต่อเนื่องจะมีความมั่นคงในสมมติฐานของอาการระยะแรกของโรคติดการพนันและความผิดปกติของโรคติดการพนันตามเกณฑ์ของ DSM-III-R มีจำนวนมาก บางที่ด้วยปัจจัยเสี่ยงที่เหมือนกัน ดังเช่นปริมาณแตกต่างที่ไม่เหมือนกันค่อนข้างไปทางคุณภาพ ขึ้นอยู่กับคำจำกัดความของโรคติดการพนัน ความคลาดเคลื่อนทางพันธุศาสตร์ระหว่าง 12% และ 20% และ ความคลาดเคลื่อนของสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีส่วนร่วมระหว่าง 3% และ 8 % ในความเสี่ยงของโรคติดการพนัน ถูกทำให้เกิด โดยความเสี่ยงของการดื่มแอลกอฮอล์

Stewart SH. และ Kushner MG.(23) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรคพิษสุราเรื้อรังและโรคติดการพนัน โดยศึกษาในกลุ่มคนที่ติดเหล้าและติดการพนัน โดยใช้การตอบแบบสอบถามทางโทรศัพท์ และสัมภาษณ์ในสถานที่ทำการวิจัย ทำให้เกิดความตื่นตัวเข้าใจสมรรถนะที่สัมพันธ์กันของโรคร่วมกัน

Barnes GM และคณะ(24) ศึกษาผลการดื่มแอลกอฮอล์ต่อการเล่นพนันในวัยรุ่น พบว่าการพนันและการใช้แอลกอฮอล์ผิดวิธีเป็นอาการที่สามารถเกิดในวัยรุ่น จากสมมติฐานว่าการใช้แอลกอฮอล์ไม่ถูกวิธีทำให้วัยรุ่นติดการพนันมากขึ้น ผลการวิเคราะห์จาก 2 กลุ่มการศึกษาของนักพนันในช่วงหลายปี ของวัยรุ่นที่อาศัยอยู่ที่ฝั่งตะวันตกของนิวยอร์ก พบว่าผลการใช้แอลกอฮอล์ในผู้ชายมีการทำนายว่าจะมีอัตราการเล่นการพนันสูงมากขึ้นหลังการควบคุม สถานะทางสังคม เศรษฐกิจ และการคุมประพฤติในครอบครัวที่ทำการศึกษา ส่วนในผู้หญิงมีการทำนายว่าจะมีอัตราการเล่นพนันเพิ่มขึ้น โดยปัจจัยอื่น ๆ